

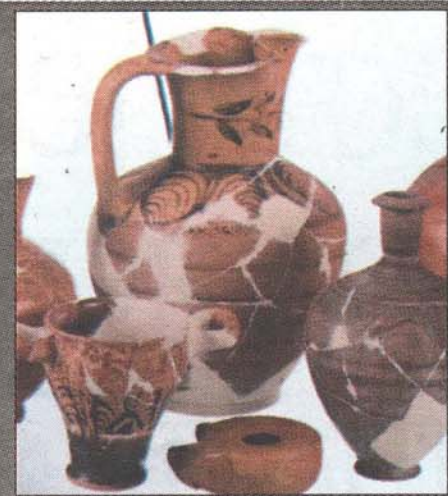
ДЕЦЕНИЈА АРХЕОЛОШКОГ ЛОКАЛИТЕТА КАЛЕ-КРШЕВИЦА КОД БУЈАНОВЦА

PRESS CLIPPING

11000 Beograd, Milentija Popovića 19, tel: 011/3285-020

Сребрни град ПОНОВО ПОД ЗЕМЉОМ

ИАКО репродукција није равна оригиналу - изложба у Народном музеју посвећена археолошком локалитету Кале-Кршевица код Бујановца одличном поставком верно дочарава „сребрни грчки град“ - можда баш тај толико сањани Дамасцион. Да је заиста реч о граду у ком се ковао чувени сребрни новац из четвртог и

Саво Поповић

О луксузу сведоче и амфоре са печатима радионица са Тасоса које откривају одакле је увозено вино, маслиново уље...

је керамичка и стара око две и по хиљаде година. О луксузу сведоче и амфоре са печатима радионица са Тасоса - што открива одакле је увозено вино, маслиново уље. Па чинице за сосове... Али управо је хидротехнички комплекс био локација којом су се протекле деценије археолози највише бавили и која је сад поново затрпана дебелим слојевима песка.

првих деценија трећег века пре нове ере, који је потом постао „пљачкашко гнездо“?

Једино грчко насеље урбаног типа на тлу данашње Србије и најстарије насеље са урбаном структуром код нас, Кале-Кршевица, археолошко је налазиште које, по мишљењу Татјане Цвјетићанин, директора Народне музеја и археолога, по значају превазилази оквире Србије и региона.

Изложба са више од 140 налаза и низом фотографија резимира истраживања од 2001. до прошле године која су вршили Археолошки институт и Народни музеј, под руководством др Петра Поповића. Први пут је овај локалитет регистрован пре пола века али истраживања нису дуго трајала.

Током протекле деценије археолози су истражили око шест одсто од укупно пет хектара, али су осим покретног материјала про-

нашли и фасцинантне остатке архитектуре и очуван објекат који су назвали „цистерном“. Ово лучно засвођено здање дуго 20 метара

Грађа

ПРОБЕ ли се селом Кршевица које је уз само налазиште, а и покрива добар део локалитета, видеће се на кућама и шталама камени тесаници које су сељани скидали са хеленског града и уграђивали у своје куће. На изложби о томе сведочи низ фотографија, али недостаје прича која се могла чути на лицу места: сељаци су „извозили“ камен у околна насеља.

грађено од прецизно уклопљених каменних тесаника, и само је у својој „утрови“ крило многе тајне које тек треба осветлити. У једном од нивоа, приликом чишћења „цистерне“, нађен је слој костију жртвованих коња и паса... Ту је и камени плато, стубови који су носили жртвеник...

Изобилје керамике поуздан је доказ о квалитету и начину живота у граду још непознатог имена. „Прича“ тече од најфиније танке и бојене увезене керамике до оне локалне израде за масовну употребу и потом обиља келтске керамике поређане у савременим витринама. Неколико стотина тегова за разбоје сведочи о снажној ткачкој активности. Посетилац може поред најфиније керамике да види и кухињски прибор, рецимо, велику цециљку која по форми одговара данашњим пластичним, само ова

- И на први поглед је јасно са којом прецизношћу је изведен овај сложени и скуп објекат иза којег би могли да стоје мајстори из Грчке или Македоније, истиче Поповић и додаје како је овај комплекс имао непроцењив значај за насеље. По садашњим проценама, резервоар-цистерна је могао да прими 250.000 литара воде, што је могло да задовољи потреба две до три хиљаде становника!

На изложби серија фотографија представља облагање тог налаза џаковима и онда постепено затрпавање.

- Налаз је својим димензијама и комплексношћу и нас затекао неспремне, превазишао је наше могућности и да би се сачувао за нека боља времена кад ће моћи да буде адекватно конзервиран - затрпан је, објашњава Татјана Цвјетићанин.